

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 97.256 van 29 juni 2001
in de zaak A. 78.886/XII-1399.**

In zake : Johan RENDERS,
die woonplaats kiest bij
advocaten W. VAN BETSBRUGGE en
D. VANDERWAERDEN,
kantoor houdende te TIENEN,
IVE Lansierslaan 52

tegen :

1. de gemeente BOUTERSEM,
die woonplaats kiest bij
advocaat B. BEELEN,
kantoor houdende te LEUVEN,
Justus Lipsiusstraat 20A.
2. het VLAAMSE GEWEST,
dat woonplaats kiest bij
advocaat B. STAELENS,
Canadesen Hof,
Bevrijdingslaan 4, bus 1,

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Johan RENDERS op 24 juni 1998 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van het besluit van 20 maart 1998 van de gemeenteraad van Boutersem waarbij hem de tuchtstraf van het ontslag van ambtswege wordt opgelegd, evenals van het besluit van 29 mei 1998 van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting tot goedkeuring van dat gemeenteraadsbesluit;

Gelet op het arrest nr. 78.224 van 19 januari 1999 waarbij de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bovenvermelde beslissingen wordt bevolen en waarbij de vordering tot het opleggen van voorlopige maatregelen wordt verworpen;

Gelet op het arrest nr. 90.261 van 17 oktober 2000 waarbij de debatten worden heropend en het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat ermee wordt belast het onderzoek voort te zetten;

Gezien het aanvullend verslag opgesteld door eerste auditeur F. DE BUEL;

Gelet op de beschikking van 5 december 2000 die de neerlegging ter griffie van dat verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 8 mei 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 19 juni 2001;

Gehoord het verslag van staatsraad J. LUST;

Gehoord de opmerkingen van advocaat W. VAN BETSBRUGGE, die verschijnt voor verzoeker, van advocaat B. STAELENS, die verschijnt voor de eerste verwerende partij en van advocaat J. VANSTIPELEN, die loco advocaat B. BEELEN verschijnt voor de tweede verwerende partij;

Gehoord het advies van eerste auditeur-afdelingshoofd F. DE BUEL;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de gemeenteraad van Boutersem verzoeker op 20 maart 1998 de tuchtstraf van het ontslag van ambtswege heeft opgelegd wegens vier

tuchtfeiten die elk op zich de opgelegde tuchtstraf rechtvaardigen; dat die tuchtfeiten zijn, ten eerste "het niet of niet tijdig opstellen van een proces-verbaal en het niet toekennen van het nodige gevolg met betrekking tot de feiten omtrent exhibitionisme vastgesteld te Boutersem in september 1995", ten tweede "het onaanvaardbaar optreden en het moedwillig tegenwerk(en) van een interventie van de politie van Bierbeek op 06.11.1996 in de hoeve waarin de V.Z.W. DE VELPE is ondergebracht", ten derde "het opzettelijk verstoren van de goede werking van het politiekorps van Boutersem en van de I.P.Z.-werking", en ten vierde "het totaal gebrek aan erkenning van autoriteit/gezag van de korpschef en van de bestuurlijke overheid in casu de burgemeester"; dat de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting de tuchtstraf heeft goedgekeurd bij besluit van 29 mei 1998, op grond van onder meer de overwegingen dat "duidelijk blijkt dat er maar een mogelijke oplossing is, met name de betrokkene definitief verwijderen uit het politiekorps van BOUTERSEM; dat dit doel uiteindelijk alleen maar kon bereikt worden door het ontslag van de betrokkene; dat geen enkele andere maatregel tot hetzelfde resultaat kan leiden";

Overwegende dat luidens het zesde middel het redelijkheidsbeginsel geschonden is "AANGEZIEN de diverse straffen -voor zover dan bewezen 'quod non'- hoe dan ook volledig in tegenstrijd zijn met de ernst der feiten";

Overwegende dat de Raad van State in het arrest nr. 90.261 van 17 oktober 2000 heeft geoordeeld enerzijds dat het middel slechts tot de vernietiging van de opgelegde tuchtstraf kan leiden als het ambtshalve ontslag kennelijk onaangepast is wat elk van de vier tuchtfeiten, afzonderlijk beschouwd, betreft en

anderzijds dat de tuchtstraf onevenredig is wat het eerste tuchtfeit aangaat; dat in verband met het middel bijgevolg nog te onderzoeken blijft, en alléén te onderzoeken blijft, of het ontslag van ambtswege al dan niet ook onevenredig is wat het tweede, het derde en het vierde tuchtfeit betreft;

Overwegende dat verzoeker in het verzoekschrift ter toelichting van het middel uiteenzet dat het verslag van het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten geen concrete feiten bevat en besluit dat er geen tuchtfouten zijn, dat de toezichthoudende overheid tot een "zeer merkwaardige hersenkronkel" komt door, ter verantwoording van de redelijkheid, een motief te hanteren dat "erop blijkt neer te komen dat verzoeker storend werkt in het korps en derhalve om de goede werking van de dienst wel moet overgegaan worden tot (het ontslag van ambtswege) hoewel echter niet kan geloochend worden dat de feiten zelfs niet in aanmerking komen voor een tuchtstraf", dat het belang van de dienst geen werkelijk onredelijke straf in verhouding tot de vermeende feiten kan rechtvaardigen, dat het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten zelf erkent enkel uitspraken te kunnen doen over het karakter van verzoeker, dat het daar echter niet toe bevoegd is, dat verzoeker zeer ernstige tests heeft ondergaan en uiterst geschikt is bevonden, dat de vraag rijst "waar anderen het halen te moeten stellen dat zulks niet het geval zou zijn waar zij anderzijds stellen dat hij perfect op de hoogte is van wat kan en niet en zijn taken meer dan naar behoren uitvoert";

Overwegende dat de eerste verwerende partij in de memorie van antwoord met betrekking tot het tweede tuchtfeit doet gelden dat het onaanvaardbaar is dat een politieagent de werking van andere politiediensten gaat verstoren, dat er aan de bevolking en de rest van het politiekorps een volstrekt verkeerd beeld wordt

meegegeven zo daarvoor slechts een zeer kleine sanctie zou worden opgelegd, dat het hier niet gaat over een gewone gemeenteambtenaar maar over politiepersoneel dat nu eenmaal het voorwerp uitmaakt van een strengere regeling inzake gezag, tucht en gehoorzaamheid; dat zij in de tweede laatste memorie nog verklaart onder meer dat uit het volledig tuchtdossier duidelijk blijkt dat verzoeker de IPZ-werking grondig dwarsboomde en dat een degelijke organisatie van de IPZ-werking met het politiekorps van Boutersem niet kan verwezenlijkt worden, mede gelet op de beperkte grootte van dit korps, indien er zich één individu niet aan de regels kan houden, dat de gemeenteraadsbeslissing met betrekking tot het derde feit uitdrukkelijk stelt dat de gemeenteraadsleden zwaar tillen aan de betreffende verklaringen, dat de gemeenteraadsbeslissing ook aangaande het vierde in aanmerking genomen tuchtfeit uitvoerig uiteenzet dat het bewezen is en dat er het ontslag van ambtswege voor moet opgelegd worden;

Overwegende dat de tweede verwerende partij in de memorie van antwoord opmerkt dat het tweede tuchtfeit getuigt van een onduldbaar gebrek aan elementaire deontologie en aanvoelen in een concrete situatie waarin collegialiteit, afstandelijkheid en discretie aangewezen waren, dat alleszins niet de redelijkheid van de sanctiemaat van het derde en vierde in aanmerking genomen tuchtfeit kan betwijfeld worden, dat zij een onaanvaardbare houding vormen, met de door het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten aangetoonde catastrofale gevolgen voor de dienst; dat voorts de tweede verwerende partij in de tweede laatste memorie met betrekking tot het tweede tuchtfeit beklemtoont dat een politieagent die "zich op een dergelijke onbehouden en onhoudbare wijze opstelt" perfect de zwaarste tuchtstraf kan krijgen;

Overwegende dat het tweede tuchtfeit hierop neerkomt dat verzoeker op 6 november 1996 het optreden heeft bemoeilijkt van twee politieagenten van Bierbeek die in het kader van een IPZ-tussenkoms t trachtten de identiteit te controleren en een individuele foto te nemen van de aanwezigen in een jeugdherberg die door verzoekers echtgenote en zuster wordt uitgebaat; dat noch het feit op zich, zoals het zich blijkt de stukken van het dossier waarop de tuchtoverheid zich ter zake steunde concreet heeft voorgedaan, noch de bedenking in het bestreden besluit dat "dit alles niet ten goede kan komen aan de I.P.Z.-werking" vermogen te verantwoorden dat er tussen het feit en de opgelegde maximumstraf een redelijk verband van evenredigheid bestaat;

Overwegende dat het derde tuchtfeit, de opzettelijke verstoring van de goede werking van het politiekorps van Boutersem en van de IPZ-werking, wezenlijk stoelt op en gestaafd wordt door een verslag van 29 juli 1997 van het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten, waaruit de bestreden gemeenteraadsbeslissing uitvoerig citeert; dat het dit verslag en de citaten niet aan duidelijkheid ontbreekt; dat zij onverbloemd uitwijzen dat de korpswerking zwaar lijdt onder verzoekers houding en de clanvorming waartoe die aanzet en dat dit met een effectief van slechts vier politieambtenaren "hoe dan ook catastrofaal moet zijn", dat, benevens de werking van het politiekorps, ook de IPZ-werking ernstig geschaad wordt en dat er "weinig of geen hoop op een 'normale' verbetering van de toestand" is;

Overwegende dat ook voor het vierde tuchtfeit, met name het totaal gebrek aan erkenning van de autoriteit en het gezag van de korpschef en van de burgemeester, geldt dat het verantwoord wordt door voornoemd verslag en de aanhalingen eruit in de

aangevochten gemeenteraadsbeslissing; dat volgens de conclusie van het verslag verzoeker ten gevolge van twee beslissingen die hem niet zinnen "een persoonlijke oorlog voert tegen de korpschef en tegen de bestuurlijke overheid, in casu de burgemeester", dat hij weigert de autoriteit van de korpschef te erkennen en hem het werken "zo goed als onmogelijk" maakt;

Overwegende dat de gemeente evenals de toeziende overheid in redelijkheid konden menen dat zowel het derde als het vierde feit met de tuchtstraf van het ontslag van ambtswege diende te worden bestraft; dat daar geen afbreuk aan doet de omstandigheid dat finaal het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten van mening was dat de feiten "niet zozeer" wezen op tuchtfouten, "maar eerder op een karakteriële ongeschiktheid om het ambt van politieagent in het politiekorps van Boutersem uit te oefenen" en zich afvroeg of het dan ook "niet beter" was een ordemaatregel te overwegen; dat immers verzoeker slecht geplaatst is om de gemeente en de toeziende overheid te verwijten daar geen rekening mee gehouden te hebben, waar hij, in het besproken middel, zelf met de meeste stelligheid betwist karakterieel ongeschikt te zijn en juist het tegendeel betoogt;

Overwegende dat zo het de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat verzoeker voor het eerste, respectievelijk het tweede feit het ontslag van ambtswege op te leggen, dit niet het geval is wat het derde, respectievelijk het vierde feit betreft; dat daaruit volgt dat het zesde middel verworpen moet worden,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De debatten worden heropend.

Artikel 2.

Het door de auditeur-generaal aan te stellen lid van het auditoraat wordt belast met een aanvullend onderzoek.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negenentwintig juni 2001, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	J. LUST,	staatsraad,
	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

D. VERBIEST.